

ÅRSMELDING TANNHELSE ROGALAND FKF 2013

Årsmeldingen for 2013 lages elektronisk. Den presenteres og formidles på nettsiden vår, ikke som eget hefte. Det er mulig å skrive ut en papirversjon, men det er ikke lagt arbeid eller ressurser i design eller layout. Vi er takknemlig for tilbakemeldinger vedrørende brukervennligheten på den nye presentasjonsformen.

Ta vare på smilet

Styremedlemmer

Lisbeth von Erpecom Vikse, leder
Siv Storesund, nestleder
Terje Larsen
Christiane Howlid Dale
Gerd Haugene Anonsen

Varamedlemmer

Hild Sømnes
Oddvar Hølland
Inger Marie Åsbø
Tone Lande
Wenche Dyngen Kvamen

Parti

H
Ap
PP
Ansattes rep
Ansattes rep

INNHALDSFORTEGNELSE 2013

1. Beretninger fra styret og fylkestannlegen
2. Innledning - Mål og oppgaver
3. Behandlingsomfang
4. Økonomi
5. Tannhelseutvikling
6. TkVest-Rogaland
7. HMS
8. Personell
9. Kompetanse- og kvalitetsutvikling
10. Folkehelsearbeid
11. utfordringer
12. Tabellvedlegg

1. Beretning fra styret

Tannhelse Rogalands årsmelding viser tydelig bredden i tilbudet, oppnådd resultat og det arbeidet som til daglig utføres rundt på klinikkene våre.

Utfordringen i 2013 har vært å utvikle Tannhelse Rogaland innenfor de rammene Fylkestinget har gitt oss. Det er krevende arbeid for både ansatte og ledelse og sørge for at alle til enhver tid er oppdatert, at utstyr og klinikker er tilfredsstillende og at vi kan levere tjenester av høy kvalitet til alle pasientgrupper.

Hovedoppgaven til Tannhelse Rogaland er forebygging og behandling av prioriterte grupper. Pasientens behov og opplevelser er viktig for oss og blir vektlagt hver eneste dag av medarbeidere som tar ansvar.

Gjennom hele året har det vært fokus på vedlikehold og fornyelse av klinikkene, på medisinsk teknisk utstyr og faglig utvikling. Det er vedtatt en klinikkplan og behovene for investeringer og rehabilitering blir nøye vurdert.

Tannklinikken rundt omkring i fylket skal være effektive og gode arbeidsplasser med godt fagmiljø, kvalitet og høy kompetanse. Pasienten skal føle seg ivaretatt.

TkVest-Rogaland er nå etablert og lokalene er for små for den aktiviteten som drives. Det er et mål å få til en flytting av klinikken til lokaler i tilknytning til SUS som kan romme både dagens og fremtidens behov.

I desember hadde vi besøk av helseminister Bent Høie som fikk informasjon om aktuelle forskningsprosjekter og behandlingsmuligheter der spesialister samarbeider. Det tverrfaglige tilbudet er en viktig ressurs både for de pasientene det gjelder og for tannleger som henviser pasienter til TkVest-Rogaland. Det er også lagt ned betydelige ressurser til utdanning av spesialister og forskningsprosjekter.

Tannhelse Rogaland skal være en organisasjon i utvikling og vekst.

Tannhelse Rogaland har en utfordring når det gjelder likestilling, likeledes å finne frem til stabilisering av personalet.

På vegne av styret; en stor takk til alle våre dyktige medarbeidere som sikrer en velfungerende tannhelsetjeneste og et godt tannhelsetilbud til innbyggerne i Rogaland.

Lisbeth von Erpecom Vikse
Styreleder

Beretning fra fylkestannlegen

Årsmeldingen for 2013 beskriver tjenestene Tannhelse Rogaland har levert, økonomi og tannhelseutvikling, og den offentlige tannhelsetjenesten som arbeidsplass.

Foretaket leverte tannhelsetjenester som bestilt av fylkestinget for 2013, med et regnskapsmessig overskudd.

Takk til alle ansatte i Tannhelse Rogaland for vel utført arbeid i 2013!

Årets store begivenhet for Tannhelse Rogaland var uten tvil da **Helse- og omsorgsminister Bent Høie** besøkte Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest avdeling Rogaland i desember. Høie fikk møte odontofobiteamet og en av pasientene de har hjulpet med sin odontofobi og etterpå spesialistkandidater som var i ferd med å utrede en proteseinvalid pasient som nå med de nye bevilgningene fra regjeringen kan få støtte til implantatretinerte proteser. Besøket ble avsluttet med en presentasjon av prosjektene på forskningsavdelingen.

En annen stor begivenhet var da Tannhelse Rogaland sammen med tannhelsetjenestene i Sogn og Fjordane og Hordaland ble tildelt **Zendium-pris** til tannhelseprosjekt «Kompetansenettverk Vest - tannhelse, omsorgssvikt og overgrep

mot barn.» Dette er et unikt samarbeid for å avdekke omsorgssvikt og overgrep mot barn som fylkestannlegene i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane har tatt initiativ til, men som er drevet og utviklet av folkehelserådgiverne i de tre fylkene.

Jeg vil spesielt rette oppmerksomheten mot rapporten fra folkehelsearbeidet i **rusmiddelomsorgen i Kopervik**, som inneholder en beskrivelse av omsorgstilbudet ved helsestasjonen for rusmisbrukere og folkehelsearbeidet som er utført der i 2013 samt en evaluering av dette.

Nå er det etablert **behandlersteam i odontofobi** på både Haugesund og Stavanger tannklinikk. Det er allerede lange ventelister, og teamene får gode tilbakemeldinger fra pasientene.

Også i 2013 har Tannhelse Rogaland hatt fokus på **kompetanseheving** blant annet med kurs i maskinell endodonti for nesten alle tannlegene, og datakurs.

I 2013 ble det endelig fortlgang i planene om nye tannklinikker på Sand og på Finnøy, som lenge har hatt behov for nye lokaler. Begge klinikkene dekker et vesentlig behov for tannhelsetjenester i hele befolkningen.

Årsmeldingen gir en fyldig beskrivelse av Tannhelse Rogaland, her er det mange som har bidratt med tekst, tall og bilder.

God lesing!

Helene Haver
Fylkestannlege

2. Innledning

Tannhelse Rogaland FKF

Siden 1. januar 2004 har den offentlige tannhelsetjenesten i Rogaland vært organisert som et fylkeskommunalt foretak (FKF).

Tannhelse Rogaland ivaretar fylkeskommunens ansvar for den offentlige tannhelsetjenesten. Vi driver helsefremmende og forebyggende arbeid og gir gratis tannbehandling til prioriterte grupper. Vår hovedoppgave og målsetning å gi rett hjelp til rett tid og sette befolkningen i stand til å bevare tenner for livet.

Tannhelse Rogaland er den tjenesten i fylkeskommunen, bortsett fra offentlige kommunikasjon, som har størst kontakt med befolkningen. I 2013 var 166 304 rogalendinger under tilsyn av Tannhelse Rogaland.

Tannhelse Rogaland har 43 tannklinikker delt inn i 6 tannhersedistrikter som ledes av en overtannlege, og til sammen 300 tannleger, tannpleiere og tannhelsesekretærer. Fylkestannlegen er daglig leder i foretaket, og har det overordnede ansvaret for den daglige driften. Tannhelse Rogaland driver tannlegevakt i Stavanger og Haugesund på lørdager, søndager og helligdager som er åpen for akutt tannbehandling.

Mål og oppgaver

Lov om tannhelsetjenesten (1983) pålegger fylkeskommunen følgende oppgaver:

- Tannhelsetjenesten skal spre opplysning og øke interessen for hva den enkelte og samfunnet kan gjøre for å fremme tannhelsen
- Ansvaret for at tannhelsetjenester, medregnet spesialisttjenester, i rimelig grad er tilgjengelige for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i fylket
- Tannhelsetjenesten skal organisere forebyggende tiltak for hele befolkningen
- Tannhelsetjenesten skal gi nødvendig forebygging og behandling til prioriterte grupper. Tilbudet skal være regelmessig og oppsøkende.

I St. meld nr. 35 (2006 – 2007) fremgår det at befolkningens tannhelse er betydelig forbedret de siste 30-40 år, men at ca. 10-15 prosent av barn og unge har tannhelseproblemer. Det store flertallet av voksne går regelmessig til tannhelsekontroll, men mange unnlater det av ulike grunner som for eksempel økonomi, angst, og livssituasjon. Vi har sosial ulikhet i tannhelse i Norge.

Regjeringen vil, som ett av tiltakene, styrke fylkeskommunen som forvaltningsnivå for tannhelsetjenesten. Dette skal skje gjennom blant annet å tillegge et følge med-ansvar for hele befolkningen når det gjelder tannhelse- og tjenesteforhold, styrking av fylkeskommunens rolle i folkehelsearbeidet og virkemidler knyttet til spesialisttjenester. Andre nye oppgaver som foreslås lagt fylkeskommunene er ansvar forskning, fagutvikling og kvalitetsutvikling innenfor tannhelsetjenesten, inklusiv privat sektor.

Det pågår for tiden forarbeider til en revisjon av tannhelsetjenesteloven.

Gratis tannbehandling til prioriterte grupper

Lov om tannhelsetjenesten bestemmer hvem som har rett på gratis tannbehandling.

I tillegg har Fylkestinget i Rogaland vedtatt at andre grupper også skal ha gratis tannbehandling på offentlig tannklinikk. Tilbudet om gratis tannbehandling skal gis i prioritert rekkefølge.

Voksne betalende pasienter er også velkommen på de offentlige tannklinikkene, både for at arbeidsdagen skal være faglig stimulerende for tannhelsepersonellet og for å opprettholde nødvendige økonomiske rammer.

Lovpålagte grupper med rett på gratis tannbehandling på offentlig tannklinikk

Gruppe A

Barn og unge fra 0-18 år.

Tilbud: Fri behandling på offentlig tannklinikk. Betaler selv for idrettsskinner.

Gruppe B

Psykisk utviklingshemmede over 18 år

Tilbud: Fri behandling på offentlig tannklinikk.

Gruppe C1

Eldre, uføre og kronisk syke med opphold i somatiske/psykiatriske institusjoner som sykehjem, aldershjem, omsorgsbolig og sykehus. Tilbud: Fri behandling på offentlig tannklinikk forutsatt at oppholdet vil vare utover 3 måneder. Kun akutt hjelp dersom oppholdet er kortere.

Rusmisbrukere som oppholder seg i behandlingsinstitusjoner etter lov om spesialisthelsetjenesten og omsorgsinstitusjoner etter sosialtjenesteloven. Tilbud: Fri behandling på offentlig tannklinikk når oppholdet har vart 3 måneder. Akutthjelp fra 1. dag.

Gruppe C2

Pasienter som mottar hjemmebaserte tjenester i åpen omsorg på grunnlag av vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven. Praktisk hjelp gir ikke rett til gratis tannbehandling.

Tilbud: Gratis nødvendig tannbehandling på offentlig tannklinikk når hjelpen gis minst 1 gang i uken og det er forventet at den varer utover 3 måneder. Hjelpen må ivareta et vesentlig pleiebehov for brukeren. Kun akutthjelp dersom hjelpen er av kortere varighet.

Gruppe D

Unge som fyller 19 og 20 år i behandlingsåret.

Tilbud: Betaler 25 % av honoraret inkludert tannteknikerutgifter, unntatt for gitt behandling hvor trygderefusjon, helt eller delvis, vil dekke deler av kostnaden.

Ikke-lovpålagte grupper med rett på gratis tannbehandling på offentlig klinikk

Gruppe E1

Fengselsinnsatte.

Tilbud: Innsatt med opphold lenger enn tre måneder skal tilbys tannhelseundersøkelse og behandling i tannklinikk i fengslet, eventuelt ved fremstilling utenfor fengslet. Både forebygging, nødvendig og/eller akutt tannbehandling dekkes av staten innenfor rammen av øremerkede tilskudd. Mer omfattende odontologisk rehabilitering skal imidlertid dekkes av innsattes egne midler, eventuelt med bidrag fra sosialtjenesten i vedkommendes hjemkommune.

Gruppe E3

Personer med psykiske lidelser som får poliklinisk behandling i spesialisthelsetjenesten over en periode på minimum tre måneder.

Tilbud: Fri behandling på offentlig tannklinikk. Akutthjelp fra 1. dag.

Gruppe E4

Personer i pleie av pårørende. Pleiebehovet må attesteres av lege.

Tilbud: Fri behandling på offentlig tannklinikk når pleieperioden er forventet å vare utover 3 måneder. Akutthjelp fra 1. dag.

Rusmisbrukere

Rusmisbrukere som mottar kommunale tjenester etter sosialtjenesteloven § 4-2 a-d og § 4-3 på grunn av sitt rusmisbruk, i mer enn 3 måneder. Eller rusmisbrukere med LAR: Tilbud: Fri behandling på offentlig tannklinikk, eller hos privatpraktiserende tannlege som Tannhelse Rogaland har avtale med. Akutthjelp fra 1. dag.

3. Behandlingsomfang

Mål for tjenesteomfang er definert i årlig driftsplan og bestilling fra Fylkestinget. Tabell som viser antall under tilsyn, og pasientinntekter de siste årene fins i tabellvedlegget.

Antall i de prioriterte gruppene som har fått et tilbud i 2013, er 4 994 høyere enn driftsplan og bestilling. For gruppe B er antall under tilsyn 1 723, en økning på 102 fra 2012.

Tannhelse Rogaland har hatt fokus på gruppe C2 (brukere som mottar hjemmebaserte somatiske-/psykiatriske tjenester), etter en revisjonsrapport fra 2007. Nedgang i antall C2 forsetter også i 2013, som i all hovedsak skyldes en presisering og klargjøring av hvem som tilhører denne gruppen.

Tannhelsetilbud til rusmisbrukere ble opprettet i 2005/2006. Rusmisbrukere som mottar kommunale tjenester eller er under LAR (legemiddelassistert rehabilitering) har rett til gratis tannbehandling enten på offentlig tannklinikk/kompetanseteam i Tannhelse Rogaland eller gjennom avtaler vi har med et 20-talls privatpraktiserende tannleger. Tilbudet er nå godt etablert og utgiftene er økt betydelig. Avtalen med private tannleger ble derfor revidert fra 2013 av. Erfaringer med driften viser at for denne pasientgruppen er det vanskelig å få til et like effektivt behandlingsopplegg som for andre prioriterte grupper.

Antall under tilsyn i gruppe D er økt fra 85 % (2009) til 90 % i 2013. Det er kanskje noe lettere å huske timeavtalene etter at vi begynte med sms-varsling.

Antall undersøkt og behandlet i gruppe F var 24 648. Totalt brukte de offentlige tannklinikkene 70 % av tiden på prioriterte grupper i 2013, og 30 % på betalende pasienter. Det er stor variasjon i tidsbruken mellom kommuner uten privat tannhelsetjeneste kontra byområder hvor tannlegedekningen er høyere.

Behandling i narkose og lystgass

Tannhelse Rogaland gir tilbud om behandling i narkose for prioriterte grupper i samarbeid med Haugesund sjukehus og Stavanger universitetssjukehus. I alt ble det gjennomført 212 tannbehandlinger i narkose ved de to sykehusene, 15 flere enn i fjor. For 115 av pasientene var ventetiden under 3 måneder, og for 97 mer enn 3 måneder. Det gjøres i midlertidig individuelle vurderinger, slik at småbarn og de med størst behov tas inn raskere.

I 2013 har Rogaland spesialisttannklinikk, Haugesund, Lura, Sauda, Sokndal og Varhaug tannklinikk gitt tilbud om lystgassanalgesi og mottatt henvisninger fra andre tannklinikker. Annen premedikasjon for engstelige pasienter som ikke mestrer behandlingssituasjonen benyttes også av disse teamene.

Tannlegevakt

Tannhelse Rogaland har hatt tannlegevakt ved Stavanger tannklinikk og Haugesund tannklinikk siden 2000 og 2003. Årlig har de henholdsvis 1203 og 577 konsultasjoner. Samlet nettoutgifter for 2013 var på 1 079 000 kr mot 812 000 kr i 2012.

Tannlegevaktene er åpne for akutt tannbehandling lørdager, søndager og helligdager fra kl 1300 til 1700, med telefontid fra kl 1300 til 1630. Tannlegevaktens åpningstider er kjent på legevaktene. Spesielt kan vaktene i Stavanger bli hektiske og det settes derfor inn ekstra team på travle høytidsdager.

4. Økonomi

Regnskapet for 2013 viser netto mindreforbruk på 8.733.478,92 kr i forhold til budsjett.

Utgifter

Utgifter til fast lønn, vikarer/ekstrahjelp og overtidslønn er i henhold til budsjettet, med et avvik på mindre enn 0,169 mill kr. Det er merutgifter til arbeidsgiveravgift på 0,9 mill kr, bonus og overtidspolis på 1,7 mill kr.

I prosjektene kjøp av tjenester til ruspasienter, styreutgifter, folkehelse, bedriftshelsetjeneste og rekruttering til Rogaland spesialisttannklinikk er det et samlet mindreforbruk på 184.000 kr. Det er brukt mindre til BHT (100.000 kr), folkehelse (42.000 kr) og styreutgifter (75.000 kr), men noe mer til kjøp av tjenester til ruspasienter (28.000 kr) og rekruttering til spesialisttannklinikken (5.000 kr) enn budsjettet.

Inntekter

Pasientinntektene var 86,7 mill kr som er 8,4 mill kr høyere enn budsjettet.

Overføringer fra Staten til ulike prosjekter var ca 2,6 mill høyere enn budsjettet, inkl 3 nye prosjekter i 2013. Både sykepengerefusjon og fødselspengerefusjon ble større enn budsjettet, henholdsvis 2,3 mill og vel 1 mill kr.

Overskudd på 6,9 mill fra 2012 er avsatt til disposisjon for utdanningsfond (2 mill kr), medisinskteknisk utstyr (1 mill), nye tannklinikker foreslått i revidert klinikkplan 2011 – 2014 (3,6 mill), **kampanje rettet mot ungdom** for å forebygge tannerosjoner (0,175 mill kr) og velferdstiltak (0,1 mill kr)

Investeringer og medisinteknisk utstyr og IKT

I 2013 var det bevilget 3 millioner til nye tannklinikker, 6 mill til medisinskteknisk utstyr og 2 mill kr til IKT. I tillegg kom 14,428 mill i overførte lånemidler.

Det er brukt 4,1 mill kr til medisinteknisk utstyr på tannklinikkene i 2013. I tillegg kommer kostnader til mindre ombygginger og nye tannklinikker. Nye Sand tannklinikk stod klar i januar 2014 med tilsammen 3 behandlingsrom. Kostnadene for ombygging av lokalene og innredning var 4,1 mill kr inkl medisinteknisk utstyr.

IKT

Det er i 2013 brukt 1,3 mil kr til IKT-utstyr og -programvare på tannklinikkene. Fra 2012 har øremerkede midler til IKT for Tannhelse Rogaland vært skilt ut på eget ansvar/prosjekt.

5. Tannhelseutvikling

Tannhelse Rogaland FKF rapporterer hvert år tannhelseutvikling på indikatorårskullene 5-, 12- og 18-åringene.

Sosial- og helsedirektoratet kommer i veilederen "Tenner for livet" (1999), med anbefalinger om individuelle innkallingsintervall og lengden av disse. Anbefalingene følges også for indikatorårskullene. Det finnes en rekke faglige, økonomiske og etiske grunner for å følge anbefalingene, både i offentlig og privat tannhelsetjeneste. Undersøkelser har vist at det er faglig forsvarlig å forlenge innkallingsintervallene opp mot 24 måneder for individer med god tannhelse. For andre, kan det være behov for oppfølging med kortere intervaller.

Det er derfor grunn til å anta at tannhelsen for ALLE 5-, 12- og 18-åringene er bedre enn tabellene viser. Mer detaljerte tabeller finnes i tabellvedlegget.

Det må også tas hensyn til at det kan være til dels store lokale variasjoner innen ett og samme tannhelsedistrikt.

5-åringene

Vi ser av tallene for 2013 at tannhelsesituasjonen for 5-åringene i Rogaland har stabilisert seg på et høyere nivå. I 2013 var 83,6 % av de undersøkte 5-åringene uten hull i tennene (dmft =0). En forbedring på 2,8 %. Landsgjennomsnittet for 2012 var 81 %.

Tabellen under viser antall 5-åringene som var undersøkt (REG) på tannklinikkene av totalt antall 5-åringene i fylket.

Data fra Nord-Rogaland tannhelsedistrikt, viser en tallmessig svært positiv utvikling når det gjelder undersøkte 5-åringene uten hull,- en forbedring på seks prosentenheter. For de andre tannhelsedistriktene, er det også en positiv utvikling.

Andelen kariesfrie 5-åringene, varierer fra 81,3 % til 86,3 % mellom distriktene. Innenfor distriktene kan man finne større variasjoner. Det er også store individuelle forskjeller i tannhelse. Landsgjennomsnittet for 2012 var 81 %.

Tannhelse Rogaland har satset mye på folkehelsearbeid i denne og yngre aldersgrupper over flere år, gjennom samarbeid med helsesøstre, tiltak på helsestasjoner og i barnehager. Se mer i avsnittet om folkehelsearbeid.

12-åringene

Gjennomsnittlig antall tenner med karies og fyllinger (DMFT) for 12-åringene i Rogaland var 1,1 i 2013. Dette er på samme nivå som for 2012.

Tabellen viser antallet 12-åringene som var undersøkt (REG) på tannklinikkene og forskjellen i tannhelse mellom distriktene. Det er svært gledelig å observere at alle distrikt kan rapportere den samme gode tannhelsen som for 2012.

Andelen individer helt uten sykdom i permanente tenner, var i 2013 for Rogaland 56 %. Andelen i 2012 var 53 %. Landsgjennomsnittet i 2012 var 54 % (DMFT = 0).

18-åringene

Gjennomsnittlig antall tenner med karies og fyllinger (DMFT), var for 18-åringene i 2013 i Rogaland 4,5. Det er lavere enn i både 2008, 2009, 2010, 2011 og 2012.

Når det gjelder individer helt uten sykdom i permanente tenner, var dette tallet 16,7 %. Landsgjennomsnittet i 2012 var 18 % (DMFT = 0).

Tabellen under viser antallet 18-åringer som var undersøkt (REG) på tannklinikene og forskjellen i tannhelse mellom distriktene. Stavanger har gode tall også for 2012 (4,3 tenner med sykdomshistorie), og ligger nå likt med landsgjennomsnittet for 2011 som var 4,3.

Alle tannhelsedistrikt, bortsett fra Sandnes, viser for dette årskullet en fin bedring av tannhelsen.

Sluttkommentar

Tannhelseutviklingen har de siste årene for Rogaland vist en solid forbedring. Denne trenden videreføres i 2013, med svært gledelige tall for hele fylket. Mye taler for at THR's satsning på folkehelse og forebyggende aktivitet, nå virkelig gir resultater.

Den gruppen med størst forbedringspotensial i forhold til landsgjennomsnittet, er 18-åringene. Her ligger Rogaland ca. 1 % under landsgjennomsnittet når det gjelder individer helt uten karieserfaring.

6. Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest – Rogaland

Formål

Formålet med kompetansesenteret er:

- Gjennom kompetansesenteret skal befolkningen møte en odontologisk tverrfaglighet med målsetting om å bygge opp et spesialistbehandlingstilbud for alle pasientgrupper, også de med spesielle behov
- Kompetansesenteret vil føre til oppbygging av kompetanse, og gi kompetansespredning i regionen
- Kompetansesenteret skal organisere og bidra til klinisk praksis under spesialistutdanning, slik at denne kan gjennomføres desentralisert
- Kompetansesenteret vil ha basiskompetanse som skal støtte forskning og fagutvikling i tannhelsetjenesten

Samarbeidet mellom de medvirkende fylker

Fullverdige kompetansesenteravdelinger i Rogaland og Hordaland er etablert.

Revidert, midlertidig samarbeidsavtale har vært gjeldende i 2013, og vil bli prolongert til medio 2014. Det er satt i gang en prosess med sikte på å utarbeide en permanent samarbeidsavtale.

Spesialistutdanning

Det drives langsiktig rekruttering gjennom økonomisk støtte til spesialistkandidater mot bindingstid etter utdanning. Styret for Tannhelse Rogaland opprettet i 2012 et utdanningsfond som blant annet finansierer slik støtte.

For tiden har vi 7 spesialistkandidater i følgende fagdisipliner:

- 2 kandidater i pedodonti
- 1 kandidat i kjeve- og ansiktsradiologi
- 1 kandidat i oral kirurgi. Denne kandidaten har høsten 2013 vært ved TkVest-Rogaland som et ledd i desentralisert spesialistutdanning, der det i denne sammenheng ble inngått avtale med UiB om klinisk praksis.
- 1 kandidat i endodonti
- 1 kandidat i protetik fra høsten 2013..
- 1 kandidat i kjeveortopedi fra høsten 2013.

Forskning

Overordnet målsetning

- Rekruttere, utnytte og utvikle den faglige kompetansen som finnes i Tannhelse Rogaland til å skaffe ny viten.
- Gi et bedre tilbud til Rogalands befolkning ved å fremskaffe mer kunnskap.

Ulike forskningsprosjekter vi er inne i:

- *Forekomst av erosjoner blant 16-18 åringer i Rogaland.*
Samarbeid mellom Odontologisk fakultet, Universitetet i Oslo og TkVest-Rogaland
- *Kunnskap om tannhelse, forebyggende tiltak rettet mot 12 åringer Rogaland Reykjavik Research (RRR).*
Samarbeid med "Dental School, University of Iceland" og "The Icelandic Directorate of Health"
- *Tannbehandling av ruspasienter*
Samarbeid med Københavns Universitet.
- *Tannbehandling og barnevern.*
Samarbeid med ulike avdelinger ved Universitetet i Bergen

Tannhelsetilbud for tortur- og overgrepsofre og pasienter med odontofobi

Prosjektet har vart i to år, og er fullfinansiert av staten.

Et behandlersteam bestående av tannlege, psykolog og tannhelsesekretær hver i 20 % stilling kom i virksomhet fra januar 2013. Et tilsvarende team lokalisert til Haugesund startet opp i oktober 2013.

Sykehusodontologi

Helsedirektoratet har utformet en beskrivelse av forsøksordning med tannhelsetjenester organisert i tverrfaglig miljø på sykehus.

TkVest-Rogaland har arbeidet et prosjekt som avviker fra den beskrevne forsøksordningen, men med full støtte fra SUS. Prosjektet ble godkjent av Helsedirektoratet som også sørger for fullfinansiering.

En tannlege er tilsatt som prosjektleder i en 20 % stilling i 2 år. Det er etablert en styringsgruppe med representanter fra ledelsen ved SUS og Tannhelse Rogaland.

Kunnskapsoppbygging og kompetansespredning

- *Rådgivning, veiledning.* Dette skjer ved spesialistenes daglige kontakt overfor den utøvende tannhelsetjenesten

- *Hospitering, prekvalifisering.* Hensikten er å dyktiggjøre hospitanten og gjøre vedkommende sikrere som selvstendig tannlege, eller å prekvalifisere for å styrke opptaket til en spesialistutdanning.
- *Kursing.* Spesialistene holder kurs for personell i Tannhelse Rogaland og eksterne åpne kurs for både offentlig og privat tannhelsetjeneste. Det er avholdt arbeidskurs i maskinell endodonti for alle interesserte tannleger i Tannhelse Rogaland.
- *Fagmøter.* Det avholdes jevnlig interne møter med kasuspresentasjon fremlagt for tverrfaglige diskusjoner

Arealsituasjonen

Vi ekspanderer og vokser ut av eksisterende lokaler. Som et resultat av dette har vi måttet finne midlertidig løsning for forskningsenheten.

Det har i hele 2013 vært et forprosjekt med sikte på å finne nye lokaler for TkVest-Rogaland. En arbeidsgruppe der representanter for arbeidstakerne og ekstern konsulent har vært i virksomhet.

Det ble utarbeidet et Rom- og funksjonsprogram. Det ble lagt frem sak for styret i Tannhelse Rogaland med forslag til lokalisering og finansiering. Saken fikk enstemmig tilslutning. Helsedepartementet har gitt en foreløpig positiv tilbakemelding om finansiell støtte. Når også Fylkestinget i desember ga sin tilslutning til videre fremdrift, vil det bli arbeidet med sikte på realisering av prosjektet.

Statsrådbesøk

2. desember 2013 besøkte Helse- og omsorgsminister Bent Høie TkVest-Rogaland. Besøket var svært vellykket, og statsråden uttrykte stor tilfredshet med det han fikk se.

Økonomi

Staten ved Helsedirektoratet har også i 2013 fulgt opp finansielt ved tildeling av omsøkte tilskuddsmidler. Det gjelder både TkVest-Rogaland, TOO prosjektet og sykehusprosjektet

Fylkestinget ekstrabevilget 2 mill kroner første gang i 2010, øremerket utvikling av kompetansesenteret. Samme beløp er videreført etterfølgende år. Dette har vært en god og nødvendig medfinansiering til utvikling av kompetansesenteret.

7. HMS - helse, miljø og sikkerhet

Det overordnede HMS-systemet for Rogaland fylkeskommune gjelder også for Tannhelse Rogaland, og våre mål for HMS-arbeidet er knyttet opp til overordnede og vedtatte mål i RFK.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) i Tannhelse Rogaland har hatt 5 møter og behandlet 41 saker i 2013.

Siden 2012 har Rogaland Fylkeskommune hatt avtale med Stamina HOT om eksternt kjøp av bedriftshelsetjeneste. Avtalen skal sikre bistand i helse, miljø og sikkerhetsarbeidet. Tannhelse Rogaland har en fast kontaktperson hos Stamina HOT, og denne kontaktpersonen deltar også i møtene i arbeidsmiljøutvalget.

Grunnopplæringen i arbeidsmiljø er obligatorisk for alle verneombud og medlemmer av AMU. Opplæringen i 2013 gikk over 3 dager, men dette året var det bare en person som ikke tidligere har gjennomført grunnopplæringen.

Skader

Det er meldt om 21 skader eller "nesten-uhell" under arbeid på tannklinikkene i 2013. Skadene (hovedsakelig stikk og kutt) følges opp etter vedtatte rutiner, om nødvendig i samarbeid med fastlege eller HMS-seksjonen.

Tannhelse Rogaland som Inkluderende Arbeidslivsbedrift

Tannhelse Rogaland FKF handlingsplan for IA-arbeid.

De overordnede målene er:

- Dyrke organisasjonskultur med fokus på nærvær, toleranse og mangfold.
- Forebygge og redusere sykefraværet, bedre arbeidsmiljøet, og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet.
- Fokuserer på den enkeltes plikt til aktiv medvirkning i HMS- og IA-arbeid sammen med partene

I IA-avtalen er det et mål at det skal etableres rutiner for to årlige møter mellom ledelse, tillitsvalgte og verneombud hvor IA-arbeidet er eneste tema. I 2013 ble det avholdt to møter. Tema 21. mai var handlingsplan for IA-avtalen, og handlingsplan mot trusler, vold og trakassering. 20. november var hovedtemaet «Gravide og jobb». I tillegg var det presentasjon av vår nye kontaktperson i NAV.

På IA konferansen 2013 arrangert av NAV med tittel «Fra visjon til hverdag» deltok overtannlegesekretærer, verneombud, tillitsvalgte og ledere.

Sykefravær

Sykefraværet i 2013 var totalt 6,46 %.

Tanntrimmen 2013

Det deltok 70 ansatte på "Tanntrimmen" i fjor. For å være med i "tanntrimmen" må man trimme tre ganger pr. uke i 30 minutter eller mer. Alle "tanntrimmere" deltar i trekning av gavekort. I 2013 fikk 47 gavekort på 1000 kroner, mens tre personer fikk gavekort på 5000 kroner hver.

Jentebølgen er et mosjonsløp for jenter i alle aldre. I Rogaland arrangeres det i Sandnes og i Kopervik. Tannhelse Rogaland deltok for første gang i 2012 med 46 jenter i Sandnes og 10 jenter i Kopervik. I 2013 var det 48 jenter som ville være med i Sandnes og 8 jenter i Kopervik. For andre gang på rad vant vi prisen for bedrift med flest påmeldte deltakere!

Innføring av elektronisk kvalitetssystem QM+ i Tannhelse Rogaland FKF

Bakgrunn for prosjektet

Tannhelse Rogaland FKF ønsker å ha en kultur der det systematiske sikkerhets- og kvalitetsarbeidet er forankret hos alle ledere og medarbeidere. Denne kulturen baseres på overordnede verdier som åpenhet, kompetanse og respekt.

I februar 2013 ble det nedsatt en prosjektgruppe internt i Tannhelse Rogaland som startet arbeidet med innføring av sikkerhets- og kvalitetskultur basert på overordnede verdier og etablering av web basert løsning (QM+) for meldinger av uønskede hendelser.

Prosjektet fikk navnet "Jeg spiller på lag" for å fremheve viktigheten av at sikkerhet og kvalitet er et felles løft der alle har en viktig oppgave.

Det ble utarbeidet en prosjekthåndbok med plan for opplæring og implementering av kvalitets- og sikkerhetskultur som senere ble fremlagt og godkjent av AMU og ledergruppen i Tannhelse Rogaland. QM+ meldesystem ble presentert på IA-møtet for verneombud og tillitsvalgte i mai. Prosjektet ble deretter presentert for alle ansatte på det årlige personellmøtet i september.

Tannhelse Rogaland startet utrulling av det elektroniske kvalitetssystemet i september 2013 på utvalgte pilotklinikker. I 2014 vil systemet være tilgjengelig på alle klinikker i Tannhelse Rogaland FKF.

Informasjonssikkerhet

I oktober 2013 ble det gjennomført den årlige sikkerhetsrevisjonen på informasjonssikkerhet på alle tannklinikkene og fylkestannlegekontoret. Sikkerhetsrevisjon på EPJ ble gjennomført i desember.

8. Personell

Sammensetning – likestilling

Tannhelse Rogaland har 319 ansatte fordelt på 27 nasjoner. 113 tannleger, 35 tannpleiere, 131 tannhelsesekretærer, 8 ledere m. personalansvar, 2 rådgivere, 11 konsulenter, 18 renholdere.

I løpet av 2013 var 28 personer ute i foreldrepermisjon (fødselspermisjon og fedrekvote), fordelt på 19 tannleger, 7 tannhelsesekretærer og 2 tannpleiere.

Likestilling er noe en bestreber seg på å ha fokus på i personalpolitikken generelt, selv om dette er en utfordring ettersom få menn søker utdanning som tannhelsesekretærer eller tannpleiere. I de senere årene har det også blitt færre menn som søker seg til tannlegestudiet. Hele 70 % av de som ble tilbudt plass ved odontologistudiet ved UiO høsten 2012, var kvinner.

I Tannhelse Rogaland er 87 av 113 tannleger kvinner.

Medarbeidersamtaler

Det er et mål at det skal gjennomføres medarbeidersamtaler årlig i Tannhelse Rogaland FKF. Oppsummering av medarbeidersamtaler 2013 viser at det er høy trivsel blant de ansatte.

Forholdet til ledelsen er viktig, de ansatte ønsker at det skal være en viss nærhet til nærmeste leder, og at lederen skal være lydhør og følge opp de ansatte på en positiv måte. Det gledelige er at de aller fleste opplever forholdet til nærmeste leder som godt.

Rekruttering og stabilisering

Rekrutteringen til ledige til tannlegestillinger går langt lettere nå enn tidligere år. Det merkes på søkerlistene at det er mange norske ungdommer som tar sin utdanning i utlandet. Ved årsskiftet er det som i 2012, en vakant tannpleierstilling og en vakant tannlegestilling i tillegg til en vakant stilling som spesialist.

Ledige stillinger annonseres i fagtidsskrifter og på www.tannhelse Rogaland.no.

Tannhelse Rogaland skal konkurrere om personell med privat praksis og med andre fylkeskommuner. Lønnsmessig er det ikke mulig å konkurrere med privat praksis. I tillegg kan det være spesielle utfordringer knyttet til det å arbeide på mindre klinikker hvor man ikke drar nytte av et større faglig miljø.

Tannhelse Rogaland har i løpet av 2013 hatt 9 tannlegestudenter, 7 tannpleierstudenter og 11 tannhelsesekretærelever utplassert på tannklinikkene i såkalte praksisuker. Studentene skal få innblikk i, og forståelse for det daglige arbeidet ved tannklinikkene samt studere den offentlige tannhelsetjenesten. I tillegg fikk 10 tannlegestudenter arbeid hos oss sommeren 2013.

Dette er et godt rekrutteringstiltak, og samtidig faglig stimulerende for veilederne.

Seniorkurs

Rogaland fylkeskommune arrangerer hvert år et pensjonsforberedende kurs for ansatte over 60 år.

Bonus og overtidspøksis

Bonus for arbeidsåret 2013 ga gode resultater for de ansatte.

Distriktenes kursbudsjetter får tilført kursmidler fra bonuspotten.

Avtale om overtidspøksis gir ansatte mulighet til å bruke tannklinikkene etter ordinær arbeidstid, og fungerer også som et stabiliseringstiltak. Overtidspøksis skal ikke gå utover inntjeningen og driften på dagtid.

9. Kompetanse- og kvalitetsutvikling

Tannhelse Rogaland har en plan for kompetanse- og kvalitetsutvikling. I følge den skal alle ansatte tilbys 36 timer med kurs og kompetanseutvikling pr. år. Det samsvarer med plikten som autorisert helsepersonell har til å holde seg faglig oppdatert.

Dager brukt til kurs

Kompetanseutviklingen skjer hovedsakelig på distriktsmøtene, personellmøtet og lokale og sentrale kurs i tannlegeforeningen. For hvert distrikt lages det en årlig opplæringsplan.

Tannhelse Rogaland har et introduksjonsprogram for nyansatte som inkluderer et introduksjonsmøte hvor det gis en innføring i Tannhelse Rogalands oppgaver og målsetninger, og generell informasjon om rutiner og prosedyrer. Det er også satt av

tid til gjennomgang av det etiske reglementet i fylkeskommunen, og til gruppeoppgaver med kasuspresentasjoner.

I tillegg er det etablert en ordning hvor alle nyansatte får en fadder de første seks månedene. Hensikten med dette er å gi den nyansatte en trygghet på klinikken, og at den nyansatte vet at det er en person som har særskilt ansvar for en. Men fremdeles ligger det faglige ansvaret hos overtannlegen.

Det er avholdt 14 ledermøter i 2013. Der tas aktuelle saker mht drift, produksjon, opplæring og budsjett opp. Resymè fra møtene inneholder mye nyttig informasjon til tannklinikkene og legges i Kvalitetshåndboken.

Fire ansatte fikk tildelt stipend fra AMU, hver på kr. 10.000.

Utdanningsfond

Styret vedtok å avsette 2 mill. fra overskuddet i 2012 til videreføring av utdanningsfond til ansatte under spesialistutdanning/videreutdanning.

Tannhelse Rogaland har inngått avtaler om lønn/stipend med 2 kandidater i 2013.

Til sammen har Tannhelse Rogaland 7 kandidater under spesialistutdanning. 3 kandidater er ved odontologisk fakultet i Oslo, 4 kandidater er ved odontologisk fakultet i Bergen. Spesialitetene som disse kandidatene er fordelt på er: pedodonti: 2, radiologi: 1, endodonti: 1, kirurgi:1, protetikk: 1, kjeveortopedi: 1

3 videretutdanningskandidater har deltatt med kurs på distriktsmøter i tre distrikt i 2014.

Kurs i maskinell endodonti/rotfylling

Over fire dager på våren ble det avholdt 8 arbeidskurs for totalt 80 av tannlegene i Tannhelse Rogaland. Kurs ble holdt både på Rogaland spesialisttannklinikk for sør-fylket og på Haugesund tannklinikk for nord-fylket.

For at tannklinikkene skal være oppdaterte og kunne tilby endodontisk behandling tuftet på moderne teknikker er det blitt investert i nytt endodontisk utstyr (endomotorer) til samtlige klinikker. Det nye utstyret gir både en tidsbesparelse og større sikkerhet og et mer forutsigbart resultat av rotfyllingsterapi. I tillegg til utførlig gjennomgang av nytt utstyr ble også moderne endodontiske prinsipper, bakgrunn for hvorfor vi rotfyller og prognoser illustrert ved hjelp av kliniske fotos og røntgenbilder. For at alle skulle få tilgang til ny kunnskap var alle klinikker representert på arbeidskursene.

Datakurs

Tannhelse Rogalands systemansvarlig IKT holdt 8 halvdags datakurs høsten 2013. Til sammen 114 ansatte (14 tannpleiere, 38 tannleger og 62 tannhelsesekretærer) var på kurs. Kursdeltagerne ble delt i grupper etter stillingstype for å få mest mulig tilpassede kurs etter yrkesgruppens behov og oppgaver. Hovedtema var journalprogrammet Opus, men også generell IT, røntgenprogrammet Digora og pasientinformasjonssystemet Dental Info ble tatt opp.

Veileder for tannhelsetjenester til barn og unge

Helsedirektoratet utga våren 2011 en veileder i god klinisk praksis i tannhelsetjenesten. Mye av det som står i denne veilederen vil også gjelde i forhold til barn og unge, men de konkrete terapianbefalingene er tilpasset det permanente tannsettet hos voksne. Det er behov for andre anbefalinger for barn og unge. Helsedirektoratet er derfor i gang med utarbeidelse av en veileder for ledere og helsepersonell i den offentlige tannhelsetjenesten og andre som yter tannhelsetjenester til barn og unge.

Det overordnede målet er en optimal munnhelse, samt reduksjon av sosiale, etniske, geografiske, kjønnsrelaterte og sykdomsrelaterte ulikheter i munnhelsen hos barn og ungdom 0-18 år. Veilederen skal videre bidra til at tannhelsetjenesten følger opp bestemmelser i lovverket, bl.a. opplysningsplikten til barneverntjenesten.

Det er nedsatt en ekstern arbeidsgruppe som består av spesialister i pedodonti, kjeveortopedi og samfunnsodontologi, samt allmenntannlege, tannpleier og tannhelsesekretær, helsesøster og brukerrepresentanter. En tannlege fra Tannhelse Rogaland representerer de offentlige tannlegene i denne gruppen.

Det er også opprettet en mindre faggruppe som bl.a. skal arbeide med prioritering av hvilke områder det skal lages anbefalinger på, og med systematisk innhenting av forskningsbasert kunnskap. Majoriteten av medlemmene i denne gruppen har vitenskapelig kompetanse, i tillegg er tannlege og tannpleier fra den offentlige tannhelsetjenesten representert. Tannlege fra Tannhelse Rogaland deltar også i denne gruppen.

Ansatte i Den offentlige tannhelsetjenesten kan være med å påvirke arbeidet med denne veilederen ved å svare på spørreskjema som blir sendt ut i begynnelsen av 2014.

10. Folkehelsearbeid – aktiviteter i 2013

Tannhelse Rogaland FKF arbeider for et kunnskapsbasert folkehelsearbeid og vårt mål er å sette befolkningen i stand til å bevare tenner for livet. For å oppnå dette samarbeider vi med ulike aktører innenfor helse- og omsorgstjenester, folkehelserådgivere i kommuner, planleggere, skoler og frivillige organisasjoner.

I 2011 utviklet og iverksatte tannhelsetjenesten i Sogn- og Fjordane, Hordaland og Rogaland en intervensjon for å fange opp barn som er utsatt for mishandling og annen alvorlig omsorgssvikt. Intervensjonen «Tannhelse og barnevern» ble tildelt Zendiumprisen i 2013.

Forvaltningsrevisjon

Rogaland Revisjon IKS gjennomførte i 2013 en forvaltningsrevisjon om samarbeid mellom den offentlige tannhelsetjenesten og barnevernstjenesten.

Formålet med undersøkelsen var å vurdere om en formalisert avtale mellom tannhelsetjenesten og barnevernstjenesten har ført til et tettere samarbeid, flere og bedre meldinger og om det har ført til bedre informasjon for barnevernet.

Rapporten sier at Tannhelse Rogaland er kommet godt i gang med dette viktige arbeidet, men at det sannsynligvis er store mørketall. Den peker på viktige formål med samarbeidsavtalen, samtidig som den understreker at det er opplæring av de ansatte i tannhelsetjenesten og barneverntjenesten som er det viktigste for å kunne avdekke og melde omsorgssvikt, mishandling og misbruk av barn. Økt kompetanse er også delmålet i samarbeidsavtalen.

Organisering av arbeidet

Det er en ledende tannpleier i hvert av de 5 tannhersedistriktene. Ledende tannpleier har, sammen med overtannlege og folkehelserådgiver ansvar for å planlegge, gjennomføre og evaluere folkehelsearbeidet i distriktene. Ledende tannpleiere har jevnlig samlinger med hverandre og folkehelserådgiver. For ledende tannpleiere er også samarbeidet med overtannlegen og de andre tannpleierne i distriktet avgjørende for et godt resultat.

Tid brukt til folkehelsearbeid i 2013 Se tabell.

Antall bekymringsmeldinger til barnevernet 2013 Se tabell.

Tiltak mot prioriterte grupper

Folkehelsearbeid dreier seg om forebygging, og det oppnår vi best når vi evner å sette i verk tiltak på et tidlig stadium. Jo tidligere gode vaner innarbeides, jo større sjanse er det for at disse implementeres og bidrar til å sikre den enkelte gode vaner resten av livet. Tiltak som ivaretar aspektet med tidlig intervensjon er derfor gitt høy prioritet:

Helsestasjoner

Tannhelsetjenesten har et godt samarbeid med helsestasjonene. Det avholdes regelmessige møter med helsesøstre, og alle helsestasjonene i fylket deler ut poser som inneholder tannbørste, tannkrem og brosjyre til alle ettåringene. Fluortabletter blir delt ut bare til de som trenger det mest. Alle blir oppfordret til å bruke fluortabletter.

Barneskoler

Det har blitt gjennomført undervisning for noen barn i 1. til 3. klasse i noen distrikter. Her har det vært fokusert på 6-årsjekslene, matpakke, tannpuss 2 ganger daglig og vann som tørstedrikk. Målet er å skape gode holdninger og kunnskaper om helse og tannhelse.

Ungdomsskoler

"Tanntastisk" er et tiltak rettet mot elever i ungdomsskolen. I 2013 fikk Tannhelse Rogaland FKF og tannhelsetjenesta i Hordaland tilskudd fra Helsedirektoratet til utvikling av Tanntastisk inn mot den digitale læringsplattformen It's learning. Tilskuddet skal blant annet dekke utgifter til kartlegging av læreres utvelgelse av helsefremmende undervisningsopplegg, og utvikling av grafikk og applikasjon.

Asylsøkere og innvandrere

Befolkningen i Rogaland består av en voksende andel asylsøkere og innvandrere, ikke minst gjelder dette de tettest befolkede områdene og steder med asylmottak. I disse områdene er det gitt høy prioritet til tiltak rettet mot både foreldre og barn. Møte med en ny kultur og et annet kosthold bidrar til at disse er svært utsatt for karies. Av tiltak som er satt i verk kan nevnes undervisning på asylmottak på Dale og Moi, på

Sandnes læringsssenter og Johannes læringsssenter, på språkstasjonen på Bryne, i Sokndal og i Haugesund og Karmøy.

Ulike undervisningsoppdrag

Gjennom undervisning av elever, studenter og ansatte i ulike typer institusjoner, oppnår en at kunnskapen ikke bare når disse, men at de bruker kunnskapen videre til å hjelpe andre. Undervisning på skoler og i institusjoner har derfor vært en viktig del av tannpleiernes folkehelsearbeid.

Undervisning ved videregående skole, helsefagarbeidere

Ved mange av de videregående skoler i Rogaland blir det gjennomført undervisning for elever som skal bli helsefagarbeidere. Dette er viktig siden de fleste av disse elevene skal jobbe med eldre og syke etter endt utdanning.

Undervisning ved høyskole

Tannpleiere underviser i tannhelse for sykepleierstudenter ved høyskolen i Haugesund og Stavanger, og ved Diakonhjemmets høyskole (vernepleier) i Sandnes.

Undervisning i institusjoner

Pleiepersonell på sykehjem og i boliger for psykisk utviklingshemmede får opplæring i munnpleie av tannpleiere.

Undervisning av brukere av institusjoner

Tannpleiere møter ofte ulike brukergrupper i institusjon og andre grupper og gir dem undervisning i tannstell. Eksempler på dette er psykisk syke, unge psykiatrispasienter, reumatismepasienter, rusmisbrukere, seniorer og barselgrupper.

Eldre

Fylkestannlegen har i løpet av 2013 blitt invitert til å delta på sju møter i ulike pensjonistforeninger og elderråd i Sør-Rogaland, enten alene eller sammen med tannpleier. Det er stor interesse for ulike stønadsordninger til tannbehandling, og hvordan en kan ta best mulig vare på tannhelsen i eldre år.

Funkishuset

Tannpleier i Sandnes tannhelsedistrikt er på Funkishuset i Sandnes to timer hver måned og informerer om tannhelse. Tannpleier gir tips og råd slik at den enkelte kan ivareta sin tannhelse til tross for en vanskelig hverdag. Hun deler ut tannbørster, tankkrem og Xerodent-tabletter med fluor. Dette er et populært tiltak.

Rusmiddelomsorgen i Karmøy

Det ble opprettet et samarbeid mellom helsestasjonen for rusmiddelavhengige i Karmøy og Tannhelse Rogaland i 2013. Tannpleier har besøkt helsestasjonen jevnlig etter at samarbeidet ble opprettet. Rapport fra folkehelsearbeidet i rusmiddelomsorgen i Kopervik ligger på Tannhelse Rogalands nettside.

Kinoreklame mot erosjoner

I 2013 laget Tannhelse Rogaland FKF i samarbeid med CAPA en kinoreklame mot erosjoner (syreskader). Hovedbudskapet i reklamefilmen var at også sukkerfri brus er skadelig for tennene. Målgruppen for filmen var ungdom i alderen 15- 18 år. Filmen ble vist på kino i hele fylket fra juli 2013 og ut året. Filmen ble senere kjøpt av andre fylkeskommuner.

11. utfordringer og tiltak i 2014

I Fylkestingets bestilling av tjenester fra Tannhelse Rogaland (sak 96/13) skal Tjenesteproduksjon fortsette som i 2013 med følgende prioriteringer

- Stabilisering og rekruttering av tannhelsepersonell
- Kompetanse- og kvalitetsutvikling inkludert oppfølging av nyansatte
- Styrke og systematisere folkehelsearbeidet
- Kvalitetssikre tilbudet til rusmisbrukere og brukere av hjemmesykepleie
- Videreutvikling av TkVest-Rogaland

I rundskrivet «Nasjonale mål og prioriteringer på helse- og omsorgsområdet 2014» ber Helsedirektoratet om at fylkeskommunene:

- Samarbeider med privat tannhelsetjeneste for å løse offentlige oppgaver.
- Har gode rutiner for bekymringsmeldinger til barnevernet.
- Bidrar til rekruttering av kandidater til spesialistutdanning.
- Utarbeider samarbeidsavtaler med den kommunale helse- og omsorgstjenesten for å bidra til at tannhelsetjenestelovens prioriterte grupper får tilgang til tannhelsetjenester og hjelp til nødvendig daglig munnstell.